

krótko

Koncert

WIERZBICA. 8 maja w kościele pw. św. Stanisława biskupa i męczennika bezpośrednio po Mszy św. celebrowanej o godzinie 17.00 odbędzie się koncert organowo-oratoryjny. Wystąpią Robert Grudzień – organy i Wioletta Białk – sopran.

Konferencja

RADOM. Pod patronatem „Gościa Niedzielnego” 11 maja w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego odbędzie się konferencja pt. „Prawa dziecka czy prawo do dziecka”. Rozpoczęcie o godzinie 10.00. Szczegółowy program podamy za tydzień.

Abp Zygmunt Zimowski objął urząd na Watykanie

W nowym biurze

W czasie rzymskiej wizyty przewodniczący zapoznał się ze współpracownikami i zapraszał ich do Radomia.

Najpierw abp Zygmunt Zimowski spotkał się z sekretarzem stanu Stolicy Apostolskiej kard. Tarcisio Bertone, a potem przybył do siedziby Papieskiej Rady do spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia, która znajduje się w bliskim sąsiedztwie Placu św. Piotra, przy via della Conciliazione. Tutaj, po chwili modlitwy w kaplicy, jako nowego przewodniczącego powitał go ustępujący z urzędu, przechodzący na emeryturę kard. Javier Lozano Barragán. Potem abp. Zimowskiemu przedstawił się każdy z pracowników rady. – Arcybiskupowi towarzyszył bp Adam Odzimek oraz wykładowcy radomskiego seminarium, księża: Roman Karwacki, Jacek Kucharski, Stanisław Łabendowicz oraz Jacek

Abp Zygmunt Zimowski mówi o naszej diecezji. W środku kard. Javier Lozano Barragán

Mizak – mówi ks. Albert Warso, kapłan naszej diecezji, a zarazem pracownik watykańskiej Kongregacji Nauki Wiary. – W spotkaniu wzięli też udział kard. Dario Castrillón Hoyos, przewodniczący Papieskiej Komisji „Ecclesia Dei”, i bp José Luis Redrado Marchite, sekretarz Papieskiej Rady do spraw Duszpasterstwa Służby Zdrowia – dodaje.

Nowy przewodniczący przedstawił się też swoim współpracownikom. Przybliżył także zebranym Kościół radomski. Mówił o jego historii i bogactwie. Jednocześnie abp Zimowski zachęcał wszystkich pracowników rady do odwiedzenia Polski, a szczególnie naszej diecezji.

Ks. Zbigniew Niemirski

Dzień Ziemi

RADOM. Młodzież z „Arki” przeszła w korowodzie ulicami miasta, przypominając mieszkańcom o ekologii

O tym, jak ważny jest ekologiczny tryb życia i jakie są ekologiczne problemy Ziemi, młodzi ludzie ze Stowarzyszenia Centrum Młodzieży „Arka” dowiedzieli się z przeprowadzonych specjalnie dla nich wykładów i warsztatów. Już wyedukowani, przeszli w barwnym korowodzie ze Starego Miasta pod pomnik Jana Kochanowskiego. Tam też zaprosili przechodniów na widowisko teatralne „Sąd nad Królem Śmieci”. Jeśli zaś chodzi o śmieci, to młodzież przypominała o tym, że wyrzucając elektrośmieci, takie jak choćby zużyte baterie, razem z innymi odpadami, przyczyniamy się poważnie do zanieczyszczenia środowiska. Dlatego należy je umieszczać w specjalnie przygotowanych i oznakowanych pojemnikach. Jeden z nich w tym dniu ustawiony był nieopodal pomnika.

Wicemistrzyni

FINAŁ OLIMPIADY. 18 kwietnia w Kaliszu został rozegrany finał XIX Olimpiady Teologii Katolickiej, której w tym roku towarzyszyło hasło „Otoczmy troską życie”. Wzięło w nim udział 124 uczniów szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. Diecezję radomską reprezentowały laureatka pierwszego miejsca etapu diecezjalnego, pochodząca z parafii Wysoka Marlena Jedlińska z I LO im. Henryka Sienkiewicza w Szydłowcu oraz zdobywczyni dwóch kolejnych miejsc: Małgorzata Kwiecień i Katarzyna Chudzik z III LO im. Dionizego Czachowskiego w Radomiu. Etap pisemny wyłonił 10 finalistów, wśród których drugie miejsce zajęła Marlena Jedlińska. **ak**

Organizatorzy olimpiady zaprosili uczestników na wycieczkę do Gołuchowa. Na zdjęciu od lewej Katarzyna Chudzik, Marlena Jedlińska i Małgorzata Kwiecień

Jubileusz

RADOM. Parafia pw. Miłosierdzia Bożego na Jezowej Woli przeżywała jubileusz 25-lecie istnienia. Mszy św. z tej okazji przewodniczył bp Edward Materski. – Z miłością modlimy się za tych, którzy ten kościół budowali – pamiętamy o żywych i zmarłych. Dziękujemy Bogu za wszystkich kapłanów, którzy tu celebrowali Msze św., udzielali sakramentów świętych, głosili słowo Boże. Polecamy Bogu wszystkich, którzy w tej świątyni modlili się, rozmawiali z Chrystusem stale tu obecnym w Eucharystii. Znamy Chrystusową naukę o przebaczeniu, więc modlimy się także za tych, którzy – uwikłani w przeróżne systemy – przeszkadzali w budowie świątyni. Jezus z krzyża modlił się do Ojca: „Odpuść im, bo

Bp Edward Materski podczas jubileuszowej Mszy św. udzielił sakramentu bierzmowania

nie wiedzą, co czynią”. Włączamy się w tę modlitwę Chrystusa – mówił w homilii biskup. **md**

Zapraszają na spotkanie młodych

RADOM. Kwietniowa Kuźnia poświęcona była ostatnim latom życia św. Pawła oraz jego męczeńskiej śmierci. Konferencję wygłosił ks. Piotr Turzyński, wicerektor WSD w Radomiu. Podczas spotkania nie zabrakło wspólnego śpiewu oraz zabawy w konkursie sprawdzającym wiedzę uczestników

na temat Apostoła Narodów. Następne, jubileuszowe spotkanie młodych odbędzie się już 15 maja. Zaproszeni na nie zostali pomysłodawcy i twórcy Kuźni. Z koncertem wystąpi zespół EDEN. Dla uczestników przygotowano liczne atrakcje i niespodzianki. **tg**

Prezydent w Ostrej Bramie

Prezydent Lech Kaczyński przed sanktuarium spotkał się z mieszkańcami Skarżyska-Kamiennej

SKARŻYSKO-KAMIENNA. 20 kwietnia prezydent RP Lech Kaczyński przebywał w Skarżysku-Kamiennej. Swoją wizytę rozpoczęła od spotkania z pracownikami zakładu zbrojeniowego Mesko. Potem złożył kwiaty pod pomnikiem zamordowanych w czasie drugiej wojny światowej w obozie zakładowym „Hasag”. Po południu prezydent odwiedził sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej. Tu modlił się przed obrazem Matki Bożej Miłosierdzia. Modlitwę w intencji Polski odmówił ks. inf. Józef Wójcik z Suchedniowa. Kustosz sanktuarium ks. prał. Jerzy Karbownik wręczył prezydentowi kopię obrazu Matki Bożej, a Lech Kaczyński przekazał w darze ryngraf Orła Białego. **mk**

Pomoc dla Tomasza

Formacja Muzyczna „Aster” podczas koncertu charytatywnego

OPOCZNO. W Miejskim Domu Kultury odbył się koncert „Muzyka łączy pokolenia. Razem dla Tomka”. Wystąpiła w nim młodzież z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Opcznie: Zespół Taneczny „Maratończyk”, koło teatralne „Spontan” oraz Formacja Muzyczna „Aster”. Dochód przeznaczony został na leczenie 18-miesięcznego Tomka Jędrasika z Petrykóz. Gdy Tomek miał siedemnaście miesięcy, lekarze zdiagnozowali u niego ostrą białaczkę. Natychmiast rozpoczęto leczenie. Tomek dzielnie podejmuje walkę z tą trudną chorobą. Dalsze leczenie wymaga jednak kosztów, na które nie stać rodziny. Każdy, kto chce pomóc, może wpłacić dobrowolne kwoty na konto: Fundacja „Dar dla potrzebujących” 6612403129111001023028701 w Banku PEKAO S.A. I oddz./Opoczno z dopiskiem „Pomoc dla Tomasza”. **md**

pod patronatem „Gościa”

REKLAMA

Informacje z terenu całej diecezji radomskiej:

www.diecezja.radom.pl

AVE GOŚĆ RADOMSKI

radom@goscniedzielny.pl

ADRES REDAKCJI: 26-610 Radom, ul. Prusa 6

TELEFON 048 36 32 479

REDAGUJĄ: ks. Zbigniew Niemirski – dyrektor oddziału, Marta Deka, Krystyna Piotrowska

Radomskie spotkania z kulturą żydowską

Litera alef

Jako że **wędrowano śladami dawnych mieszkańców Radomia**, impreza nosiła wymowny tytuł „Ślad”.

Na bogaty program „Spotkań z kulturą żydowską” w Resursie Obywatelskiej złożyły się między innymi projekcje filmów i spotkania z ich autorami. Warto było zobaczyć wystawę „Jerzy Borysowicz – radomski Sprawiedliwy Wśród Narodów

Świata”. Jerzy Borysowicz urodził się w 1903 roku na Kresach Wschodnich, ukończył studia medyczne. W Radomiu zamieszkał razem z rodziną w 1939 roku. Podczas okupacji niemieckiej kierował szpitalem dla psychicznie chorych. Leczył, a jednocześnie wśród chorych ukrywał ludzi zdrowych psychicznie, którym groziła śmierć z rąk okupantów. Byli wśród nich także Żydzi.

Ostatniego dnia organizatorzy tej wyjątkowej imprezy najpierw zaprosili na autokarową wycieczkę na żydowski cmentarz. Potem na krótką pieszą wycieczką i wreszcie na happening na ul. Podwalnej.

Wycieczkom towarzyszyli przewodnicy z radomskiego PTTK, opowiadając o tragicznych losach dawnych żydowskich mieszkańców miasta. Happening w miejscu, gdzie stała kiedyś synagoga, a w czasie wojny znajdowało się getto, przygotowali uczniowie z VI LO w Radomiu pod kierunkiem polonisty Zbigniewa Wieczorka. Młodzież, rozsypując piasek, usypała pierwszą literę hebrajskiego alfabetu alef. Dla Żydów to znak jedności z Bogiem.

kp

Młodzież piaskiem usypała hebrajską literę alef

KRYSZYNA PIOTROWSKA

Diecezjalna pielgrzymka do Częstochowy

Maturzyści u Matki Bożej

Już 4 maja maturzyści przystąpią do egzaminu dojrzałości. Wcześniej modlili się na Jasnej Górze.

Maturzyści przyjechali do Częstochowy ze swoimi opiekunami: księżmi i katechetami, ale też wychowawcami i dyrekcją szkół. W pielgrzymce uczestniczyło około pięciu tysięcy osób z całej diecezji. Jej hasłem były słowa zaczerpnięte z Listu św. Pawła do Filipian: „Trzymajcie się mocno słowa życia”. Pielgrzymkę rozpoczęły katechezy, które dla radomskiej młodzieży wygłosił ks. inf. Jerzy Banaśkiewicz, a dla maturzystów spoza Radomia ks. dr Marek

KS. ROBERT KOWALCZYK

Tatar. Wszyscy spotkali się na Mszy św. Przewodniczył jej bp Edward Materski, a homilię wygłosił

ks. inf. Jerzy Banaśkiewicz. Przed błogosławieństwem bp Materski zachęcił młodych, żeby wywieźli

z Częstochowy wyjątkową pamiątkę – postanowienie rozważania przynajmniej kilkadziesiąt sekund dziennie słowa Bożego. Bo, jak mówił, w tej chwili ta pamiątka nie będzie ich nic kosztować, ale kiedyś na pewno przyniesie duże owoce w ich życiu.

Po Eucharystii młodzież i ich opiekunowie uczestniczyli w Drodze Krzyżowej na wałach jasnogórskich. Potem wszyscy przeszli do kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej.

Maturzyści na wałach jasnogórskich

Tu odbył się akt zawierzenia maturzystów z naszej diecezji Matce Bożej.

md

■ R E K L A M A ■

młodego
dnia!

Plus
radio

tel. 048 360 83 37
www.radioplus.com.pl

90.7 · 94 fm

100 lat Domu Rzemiosła w Radomiu

Szabla Kilińskiego

Szablę Kilińskiego otrzymał Tadeusz Duda

W zabytkowym gmachu należącym do radomskiego cechu **kultywowane są tradycje** i przekazywane młodzieży określone wartości.

Święto Rzemiosła obchodzone jest w kwietniu na pamiątkę zwycięstwa insurekcji warszawskiej w 1794 roku, w której jednym z przywódców był rzemieślnik, szewc Jan Kiliński. W tym roku to święto dla radomskich rzemieślników miało szczególnie wymiar. Zbiegło się ze stuleciem Domu Rzemiosła w Radomiu.

tyk historii

Przed stu laty radomskie rzemiosło nie miało jeszcze własnego domu. Jego członkowie spotykali się w wynajętych lokalach i mieszkaniach prywatnych. Obecny budynek został zakupiony wraz z placem, oficyną frontową i budynkami gospodarczymi przez rzemieślników w 1908 roku przy ul. Górki Lubelskie 15, obecnie ul. Kilińskiego 15/17. Otwarcie i poświęcenie domu miało miejsce w tym samym roku

8 września. Przeniosły się tu cechy, a klub resursy rzemieślniczej rozpoczął swoją działalność statutową. Na dzień dzisiejszy jest to jedyny obiekt w mieście, który ponad jeden wiek służy tej samej instytucji, zrzeszającej radomskich rzemieślników. To tu niezmiennie kultywuje się tradycje, kolejnym pokoleniom przekazywane są określone wartości – szczególnie młodzieży uczącej się zawodu.

W 1990 roku budynek cechu został wpisany jako dobro kultury do rejestru zabytków województwa mazowieckiego. Z okazji jubileuszu Cech Rzemiosł Różnych w Radomiu przygotował bogato ilustrowaną publikację, w której opisane są historia budynku oraz dzieje miejscowego rzemiosła. Obecnie radomski cech zrzesza 194 zakłady rzemieślnicze, dające zatrudnienie około 700 osobom. Do zawodu przygotowuje się 650 uczniów.

Buława

Jubileuszowe uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów pod pomnikiem Jana Kilińskiego oraz na Grobie Nieznanego Żołnierza. Następnie przedstawiciele różnych izb i cechów rzemieślniczych, poczty sztandarowe reprezentujące rzemiosło zarówno z ziemi radomskiej, jak, i z różnych stron

Dary złożono na ręce kapelana rzemieślników

Polski, rzemieślnicy i ich rodziny, przedstawiciele władz miasta, parlamentarzyści i znamienici goście zgromadzili się na uroczystej Eucharystii w kościele pw. św. Wacława na placu Starego Miasta. Mszy św. w intencji wszystkich rzemieślników i ich rodzin oraz za tych, którzy już odeszli do wieczności, przewodniczył proboszcz miejscowej parafii ks. Andrzej Zarzycki, diecezjalny kapelan rzemiosła. Współcelebransami byli poprzedni kapelan rzemieślników ks. Waldemar Gula i o. Michał Stanisław Rapa OFM, od lat związany ze środowiskiem rzemieślniczym. – Cechy, izby rzemieślnicze tworzyły się na zasadzie poszukiwania pewnej wspólnotowej siły, jakiegoś zjednoczenia, aby praca na chwałę Bożą była silna i bardziej skuteczna. W jubileusz 100-lecia modlimy się, abyśmy umieli tworzyć wspólnotę pełną miłosierdzia i zrozumienia dla drugiego człowieka – mówił ks. Zarzycki.

Jako swój materialny dar dla parafii rzemieślnicy przekazali krzyż, naczynie do rozdawania Komunii świętej i biały ornat. Wraz z darami została poświęcona buława, znak władzy. – Buławę trzyma prezes zarządu – starszy cechu Tadeusz Duda, ale w świadomości, że władza to nie jest panowanie, ale służba

drugiemu człowiekowi – mówił proboszcz.

Po Mszy św., prowadzeni przez orkiestrę wojskową, wszyscy przeszli ulicami miasta do Resursy Obywatelskiej, gdzie miała miejsce uroczysta akademicka. Odznaczeniami i dyplomami wyróżniono 50 osób. Szablą Kilińskiego, najwyższym rzemieślniczym odznaczeniem honorowym, uchwalonym przez Kongres Związku Rzemiosła Polskiego, odznaczono starszego cechu Tadeusza Dudę. Odznaka przyznawana jest m.in. za wybitne zasługi dla rozwoju rzemiosła polskiego i propagowanie jego osiągnięć w kraju i za granicą, inicjatywę, zaangażowanie i ofiarną działalność w organach statutowych rzemiosła i małej przedsiębiorczości, zwłaszcza szczebla krajowego. Tadeusz Duda ze wzruszeniem ucałował szablę. Podziękował wszystkim, którzy przed nim pracowali w budynku cechu. Poprzednikom, którzy włożyli wiele trudu dla dobra tej organizacji.

Z okazji jubileuszu Domu Rzemiosła listy gratulacyjne z życzeniami przysłali między innymi abp Zygmunt Zimowski, prezydent Andrzej Kosztowniak i starosta radomski Tadeusz Osinski

kmg

II Tydzień Społeczny

W 20. rocznicę wyborów

To okazja nie tylko do poszerzenia swojej wiedzy. Będzie można zadawać prelegentom pytania i włączyć się w dyskusję.

Akcja Katolicka Diecezji Radomskiej i Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” zapraszają na II Tydzień Społeczny „Solidarność – Niepodległość – Demokracja. Bilans Dwudziestolecia i spojrzenie w przyszłość”, który odbędzie się w Radomiu od 4 do 8 maja. – Tydzień Społeczny

4 czerwca 1989
20 lat później
Solidarność - Niepodległość - Demokracja
Bilans dwudziestolecia i spojrzenie w przyszłość.

jest zaproszeniem do refleksji nad aktualną rzeczywistością, podejmowanej w świetle społecznej nauki Kościoła. Inspiracją dla tegorocznego tematu jest 20. rocznica pierwszych po wojnie częściowo wolnych wyborów, które rozpoczęły budowę nowej, niepodległej Rzeczypospolitej. To, co odróżnia nasze spotkania od innych rocznicowych konferencji, to próba oceny 20 lat z perspektywy katolickiej nauki społecznej. II Tydzień Społeczny będzie dla nas okazją nie tylko do tego, by poszerzyć swą wiedzę, słuchając wykładów wybitnych specjalistów oraz opinii znanych osób polskiego życia publicznego, ale także by zadać im pytania, włączyć się w dyskusję, współtworzyć środowisko osób podejmujących odpowiedzialność za życie społeczne – mówi asystent kościelny AK ks. Andrzej Jędrzejewski.

pod patronatem „Gościa”

mm

Program:

4 maja – kościół Matki Bożej Miłosierdzia (ul. ks. Staniosa, wjazd od ul. Miłej)
18.00 – Msza św., przewodniczenie i homilia bp Edward Majerski;
– wykład: „Kolejne dwudziestolecie Polski odrodzonej – bilans i porównanie”, prof. dr hab. Jan Żaryn (IPN).
5 maja – kościół Matki Bożej Miłosierdzia
18.30 – wykład: „Rola mediów w społeczeństwie demokratycznym”, o. prof. dr hab. Leon Dyczewski OFM (KUL);
– panel: „Media w polskich przemianach ustrojowych – czwarta czy pierwsza władza?”, Piotr Semka, Rafał Ziemkiewicz, Jacek Dziedzina.
6 maja – kościół Matki Bożej Miłosierdzia
18.30 – Wykład: „»Kościół docenia demokrację«, ale...”, prof. dr hab. Aniela Dylus (UKSW);
– dwugłos: „Osiągnięcia, porażki i perspektywy polskiej

demokracji”, dr Jarosław Gowin, (WSE Kraków), poseł na Sejm RP; dr Tomasz Żukowski (UW), doradca Prezydenta RP.

7 maja – Resursa Obywatelska (ul. Malczewskiego)
18.00 – „1989, 2009 – spotkanie dwóch generacji” – dyskusja panelowa prowadzona przez Jana Pospieszalskiego o zaangażowaniu społecznym i politycznym młodzieży w roku 1989 i dwadzieścia lat później (wśród uczestników m.in. Paweł Poncyliusz, poseł na Sejm RP); w programie także historia strajku szkolnego w obronie usuniętych krzyży w Miętnej w roku 1984.

8 maja – kościół Matki Bożej Miłosierdzia
18.00 – Msza św., przewodniczenie i homilia ks. inf. Jerzy Banaśkiewicz;
– wykład: „Etyczny sens doświadczenia solidarności”, prof. dr hab. Zbigniew Stawrowski (PAN);
– „Doświadczenie »Solidarności«”, Zbigniew Romaszewski, wicemarszałek Senatu RP.

Diecezjalny Dzień Młodzieży

Przyjdźcie koniecznie

To będzie **czas wspólnej modlitwy, radości i świętowania** młodzieży ze wszystkich parafii naszej diecezji.

Podczas ubiegłorocznego spotkania w „Emaus” pogoda dopisała, a młodzież dobrze się bawiła

Dwudziestego trzeciego maja w Ośrodku Edukacyjno-Charytatywnym „Emaus” w Turnie koło Białobrzegów po raz drugi odbędzie się Diecezjalny Dzień Młodzieży. Jego hasłem są słowa „Bóg mówi”. W programie spotkania jest czas na modlitwę, Eucharystię i zabawę. – Chcielibyśmy, żeby młodzi ludzie, którzy przyjadą do Turna, nie byli tylko biernymi widzami, ale by tworzyli to spotkanie – mówi ks. Marek Adamczyk, diecezjalny duszpasterz młodzieży. A możliwości zaangażowania jest wiele. Podczas spotkania zostanie utworzona olbrzymia diecezjalna schola. O godzinie 15 młodzież przy akompaniamencie 101 gitar odśpiewa Koronkę do Bożego Miłosierdzia. By się w nią włączyć, gitarzyści powinni nauczyć się lednickiej melodii koronki i przywieźć ze sobą gitarę. Zostanie też stworzona żywa księga Pisma Świętego. Każdy będzie mógł na kartce napisać swój ulubiony fragment z Biblii, a potem przyczepić ją do specjalnej tablicy. Organizatorzy zachęcają też, by grupy parafialne przywiozły

ze sobą kadzielnice. W trakcie Eucharystii unoszący się z nich dym będzie symbolem wspólnej modlitwy zgromadzonych. Młodzież z trzech ośrodków przygotuje inscenizację, będzie medytacja biblijna. Na spotkanie zaproszono też profesjonalnych wodzirejów z zespołu Grupa Impress. Do południa poprowadzą oni warsztaty dla wolontariuszy, a wieczorem wraz z nimi zabawę.

Organizatorzy zwracają się z prośbą do księży i katechetów przyjeżdżających do „Emaus” z grupami o przygotowanie imiennych list uczestników wraz z ich adresami e-mailowymi. – Następnego dnia wieczorem każdy uczestnik spotkania otrzyma na swoją skrzynkę e-mailową propozycję medytacji biblijnej, która będzie nawiązywać do przesłania Dnia Młodzieży. W ten sposób będzie mógł jeszcze raz wrócić na modlitwie do przeżywanych treści – mówi ks. Marek.

Szczegółowe informacje o Diecezjalnym Dniu Młodzieży na stronie www.mlodziaradom.pl. **md**

RADOMSCY CYGANIE.

Po raz pierwszy
**Międzynarodowy Dzień
Romów obchodzony był
w Radomiu** w Resursie
Obywatelskiej.

tekst i zdjęcia

KRYSZYNA PIOTROWSKA

kpiotrowska@goscniedzielny.pl

Cyganie mieszkają w Radomiu ponad 50 lat i stanowią tu największą mniejszość narodową. Według danych z MOPS, ich liczba szacowana jest na około 500 rodzin. To zamknięte, niemal hermetyczne środowisko, a jego członkowie w większości nie widzą potrzeby edukowania się. To z kolei wiąże się z brakiem odpowiedniego wykształcenia i z trudnościami w znalezieniu stałej pracy. Na szczęście potrzeba nauki zaczyna już być dostrzegana, co owocuje pewną liczbą młodych Romów, którzy ukończyli kursy zawodowe, a nawet studia.

Ogniki nadziei

8 kwietnia jest świętem Cyganów na całym świecie. Wtedy to obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Romów, ustanowiony w 1971 roku przez Kongres Międzynarodowego Związku Romskiego. To dzień wzajemnego zrozumienia, poznania się i zaakceptowania. Ma przypominać o ciągłej potrzebie wielorakich działań na rzecz poprawy sytuacji tej mniejszości narodowej. Sami Romowie tego dnia punktualnie o godzinie 12.00 zbierają się nad wodami rzek, stawów, jezior. Puszczają wianki i świece z ognikami nadziei – na lepszą przyszłość. W tym roku 8 kwietnia wieczorem radomscy Romowie spotkali się z mieszkańcami miasta w Resursie Obywatelskiej, aby porozmawiać o problemach i sukcesach swojej społeczności. Przybyło wielu znamienitych gości, a wśród nich bp Zygmunt Zimowski, Stanisław Stankiewicz – prezydent Międzynarodowej Unii Romów (International Romani Union), przedstawiciel ambasady USA w Polsce Daniel Sainz, przedstawiciele parlamentarzystów, władz województwa i miasta oraz dyrektorzy wydziałów w Urzędzie Miejskim.

Ważnym elementem spotkania była multimedialna prezentacja projektu Centrum Kultury i Edukacji Romów, które ma powstać w Radomiu z inicjatywy Radomskiego Stowarzyszenia „Romano Waś” (Pomocna Dłoń). Będzie to pierwsza i jedyna na świecie placówka, która połączy idee socjalizacji Romów, cele kulturalne, edukacyjne, sportowe oraz zapewni Romom miejsca pracy.

Działka pod tę inwestycję mięści się przy ul. Kozienickiej, w pobliżu dawnych zabudowań cygańskich. Rada Miejska w Radomiu przekazała

Wieczór w Resursie Obywatelskiej zakończył się występem cygańskiego zespołu „Patrycja”

Romano Waś

ją stowarzyszeniu w ubiegłym roku, za jeden procent wartości. To miejsce ma dla Romów szczególne znaczenie. Gdy wprowadzono dla nich zakaz przemieszczania się w taborach po Polsce, tu właśnie się zatrzymali. Wtedy był tam niewielki las. Osiedlili się w barakach. Z czasem wysiedlono ich stąd i zakwaterowano w różnych miejscach na terenie miasta. Wtedy też zabrakło takiego miejsca, gdzie mogliby się wszyscy spotykać, rozmawiać, kultywować tradycję. To Adela Głowacka, honorowy członek stowarzyszenia „Romano Waś”, zaproponowała, żeby wybudować centrum o charakterze funkcjonalno-użytkowym, gdzie będzie promowana wielokulturowość i tolerancja. Każdy znajdzie tam coś dla siebie. Między innymi będzie można w restauracji skosztować potraw z cygańskiej kuchni, a w salach dydaktycznych prowadzone będą zajęcia edukacyjne skierowane do każdej społeczności. Centrum ma być oddane do użytku do 2011 roku.

Cygańska kuchnia

Spotkanie przy długim stole, gdzie romscy gospodarze wieczoru zaprosili swoich gości, było przedostatnim punktem tego świątecznego spotkania. Dużym powodzeniem cieszył się

Można było spróbować cygańskich potraw

W rytm muzyki falowały cygańskie spódnice

st

pyszny gulasz. Chociaż bardzo pikantny, nie zabrakło osób, które wzięły sobie dokładkę. Tak też było z rwanymi kłuskami okraszonymi podsmażonym boczkami z kawałkami białego sera. Też znakomite!

A że wspólny stół łagodzi obyczaje, zarówno gospodarze tego spotkania, jak i goście uśmiechali się do siebie wzajemnie. Ci pierwsi zadawali raczej retoryczne pytania: – Smakuje? A że trudno odpowiadać z pełnymi ustami, ci drudzy potakująco kiwali głową. Oprócz dań gorących były ryby, a konkretnie śledzie.

– Cyganie lubią ryby. Szczególnie śledzie i karpie. Może dlatego, że mężczyźni zawsze łowili ryby, a kobiety później je przygotowywały. Naszą ulubioną zupą, obok gulaszu, jest rosół i gotowane na nim zupy owocowe. Preferujemy potrawy ostro przyprawione – mówi Karolina Stankiewicz-Kwiatkowska, prezes Radomskiego Stowarzyszenia Romów „Romano Waś”.

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w 2005 roku. Obecnie należy do niego 15 osób. Karol Kwiatkowski, mąż pani Karoliny, był jego współzałożycielem i pierwszym prezesem. Gdy został romskim asystentem w Szkole Podstawowej nr 23, swoją funkcję przekazał żonie. Ta młoda, energiczna, wykształcona i pełna wdzięku kobieta doskonale radzi sobie ze społecznymi wyzwaniami, nie zaniebując domowych obowiązków. Wiele nauczyła się od swojego ojca, wspomnianego wcześniej Stanisława Stankiewicza. On sam ukończył Uniwersytet Warszawski i Wyższą Szkołę Muzyczną. Jest poliglotą i chętnie zajmuje się polityką. Osiemnaście lat temu założył miesięcznik „Rrom po Drom” – pierwsze w Polsce pismo Romów – Cyganów, które porusza tematykę międzynarodową społeczności romskiej. Przez lata był jego redaktorem naczelnym. Teraz zastąpiła go córka, która – oprócz kulturoznawstwa – ukończyła dziennikarstwo. Ale piszą oboje.

Porwanie

Karolina pochodzi z Białegostoku. W Radomiu mieszkała jej babcia oraz rodzina mamy. Przyjeżdżała tu na wakacje i poznała swojego przyszłego męża. Zgodnie ze zwyczajem porwał ją, a później poślubił. Ślub był i cygański, i katolicki w kościele.

Do zadań stowarzyszenia „Romano Waś” należy pomoc radomskim Romom oraz integracja i przybliżanie radomianom swojego środowiska poprzez projekty społeczne i kulturalne. Członkowie stowarzyszenia realizują szereg działań finansowanych między innymi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. – Chcemy też, by stowarzyszenie odgrywało rolę w Radzie Europy. W tej organizacji skupiają się ludzie z różnych stowarzyszeń na całym świecie. Dobrze, żeby znaleźli się tam Romowie z Radomia – dodaje pani Karolina.

W ramach stowarzyszenia działa dwóch romskich asystentów. Ich zadaniem

Mały Milan z mamą Karoliną Stankiewicz-Kwiatkowską i Adelą Głowacką

jest utrzymywanie łączności pomiędzy nauczycielami a Romami. Mają pomagać w rozwiązaniu problemów, które pojawiają się w szkole u dzieci. Ich rola jest nieoceniona choćby z tego względu, że część dzieci nie mówi dobrze po polsku. Asystent ma również wyjaśniać rodzicom, że wykształcenie bardzo pomaga w życiu. Kiedyś Romowie edukowali się sami, prowadzili wędrowny tryb życia i wykształcenie nie było im potrzebne do szczęścia. Dziś często dzieci same chcą się uczyć, choćby po to, by dorównać swoim polskim rówieśnikom. Ale tu trzeba pamiętać, że zawsze wszystko zależy od rodziców.

Zakres działalności stowarzyszenia jest szeroki, organizuje ono m.in. zielone szkoły – integracyjne wyjazdy dla dzieci przybliżające kultury i historii Romów. Wydaje gazetę, romskie bajki i elementarz, a także przewodnik po Radomiu dla społeczności cygańskiej.

Członkowie stowarzyszenia bardzo pozytywnie wyrażają się o współpracy z Polakami. Wiele ciepłych słów pada pod adresem prezydenta Andrzeja Kosztowniaka, Jolanty Korpetty-Zych i Dariusza Wójcika z Rady Miasta Radomia, posła Krzysztofa Sońty, wicemarszałka Piotra Szprendałowicza, marszałka Adama Struzika, architekta Tadeusza Derlatki.

Chociaż wciąż na ulicy cygańskie kobiety wyróżniają się swoimi długimi, zamaszczonymi spódnicami, śniadą cerą i czarnymi włosami, to jednak widać, że i one zaczynają iść z duchem czasu. Nadal – tak, jak ich matki, babki i prababki – kultywują tradycję i pieczołowicie przekazują ją dzieciom. Jednocześnie wiele z tych właśnie kobiet, szczególnie młodych, często wspieranych przez mężów, chce i może udzielać się społecznie dla swego środowiska. ■

PANORAMA PARAFII **pw. Najświętszego Serca Jezusa w Zajączkowie****Blisko, obok siebie****Grupy parafialne to prawdziwy skarb**

Właścicielami tutejszych terenów były rody Mniszkowskich i Zajączkowskich. Od nich swe nazwy wzięły **dwie największe wioski – Mniszków i Zajączków.**

Dziś w pierwszej stoi parafialna świątynia, a w drugiej – kościół filialny.

Dwa jubileusze

Choć historia Zajączkowa sięga początkami XV w., parafia została erygowana w 1944 r., 65 lat temu. Od czterech lat stała tu drewniana świątynia. Zbudowana została staraniem ks. Aleksandra Babskiego, którego bp Jan Kanty Lorek mianował pierwszym proboszczem. Čwierć wieku temu w Mniszkowie zbudowano kościół filialny. Budowę prowadził ówczesny proboszcz ks. Adam Nowak. On także przeprowadził restaurację kościoła w Zajączkowie.

Pod batutą

W parafii istnieją dwa zespoły ludowe: „Jaworzanki” z Jaworu

i „Bukowianki” z Bukowca. Dumą parafii jest młodzieżowa orkiestra dęta, którą dyryguje organista Włodzimierz Gliszczyński. On także prowadzi parafialną scholę, szkolny chór i uczy gry na gitarze. Gliszczyńscy to ród muzyków. Wydalili niejednego organistę. Ołtarz otacza liczne grono ministrantów. A koła Żywego Różańca tworzą solidne modlitewne zaplecze parafii. – Takie koło jest w każdej wiosce – podkreśla proboszcz ks. Grzegorz Opalski. Jest tylko jedna mała tęsknota. – Z parafii obecnie nie ma żadnego powołania, ani żeńskiego ani męskiego. Modlimy się o nie – dodaje ks. Grzegorz.

Ks. Zbigniew Niemirski**Zdaniem proboszcza**

– Nasi parafianie to ludzie niezbyt bogaci, najczęściej żyjący z rolnictwa, ale bardzo przywiązani

do wiary i Kościoła. Szczerze oddani wspólnocie i ofiarni. Gdy prowadzimy jakieś prace przy świątyniach czy cmentarzu, zgłaszają się, a jeśli jest to możliwe, sami wykonują fachowe prace. A tych w minionym czasie wykonaliśmy sporo. W Zajączkowie między innymi zrobiliśmy parking przed kościołem i dokończyliśmy wykładanie kostką drogi procesyjnej wokół świątyni. W dzwonnicy udało się urządzić kaplicę przedpogrzebową z chłodnią. Pomalowaliśmy dachy na obu kościołach. Sporo prac przeprowadziliśmy na cmentarzu. Zrobiliśmy kostkę na i bramę. Za to zaangażowanie serdecznie dziękuję wszystkim. Cieszy mnie świetna współpraca ze szkołami w Mniszkowie i Bukowcu nad Pilicą. Dyrekcje, nauczyciele, pracownicy szkół i uczniowie angażują się w życie parafii. Podobnie uktada się współpraca z władzami gminy. Wszystkim za wszelkie dobro chcę wyrazić moją wdzięczność.

Ks. Grzegorz Opalski**Zapraszamy na Msze św.**

W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
– 8.45, 12.00
w Zajączkowie 10.30, 15.15
w Mniszkowie
W DNI POWSZEDNIE
– 16.30 – w Zajączkowie,
17.30 – w Mniszkowie

Kościół parafialny w Zajączkowie**Kościół filialny w Mniszkowie**